

„Szavakban könnyű ideálképet festeni”

Almási Tibor véleménye az átalakulásról

– Az átalakulás nem feltétlenül jelenti azt, hogy a jövő diplomásainak könnyebb lesz a beilleszkedés a társadalomba. Ön hogyan látja ezt a kérdést?

A diplomások társadalmi beilleszkedésének a kérdésben érintett problematikája kicsit élesebb megfogalmazásban számomra elsősorban azt jelenti, hogy javulnak-e a majdani Szegedi Tudományegyetemen diplomát szerzők elhelyezkedési esélyei a jövőben illetve hogy milyen intézkedések szükségesek annak érdekében, hogy eme közös kívánalmunk biztosan teljesülhessenek.

A kérdés akár költőinek tekinthető első felére egyértelmű válasz adható. Semmi értelme nem lenne ugyanis egy olyan átalakulást „kiszzenvedni”, amelynek a végén az egyetem működtetésére szánt adott társadalmi befektetés a jelenleginél rosszabb hatékonysággal hasznosulna, azaz ha semmire sem jó diplomákkal szerelnék fel ezután tömegével az itt végző hallgatókat. Az integráció jegyében és érdekében csak az ellenkező célelt érdemes és szabad energiákat mozgósítani. Azon persze aligha lehet vitatkozni, hogy az eredményesség kulcsa a kérdések második felében rejlik, tehát abban, hogy a cégtáblák kicserélése még nem vezet eladhatóbb tudáshoz, illetve diplomákhoz.

– Az új intézményi struktúra hogyan befolyásolja az oktatás színvonalát?

Természetesen szavakban könnyű ideálképet festeni egy olyan egyetemről, amely az elsajátítható tudományoknak az eddigieknél sokszorta szélesebb skáláját tudja kínálatában felmutatni, s képes az átjárhatóság lehetőségét fenntartani, ezáltal pedig tartalmasabb, sokoldalúbb, építőbb képzést nyújtani, hogy végeredményben értékesebbé váljanak a végzősök diplomái. Ahhoz viszont, hogy eme ideálhoz közelítsen a valóság, hallatlan sok munkára van szükség, amelynek ténylegesen csak a kezdetét jelenti a szervezeti egyesülés. Minthogy az ördögféléknek köztudottan az a természetük, hogy mindig a részletekben rejteznek, ezért különösen az első időszakban nagyon kell vigyázni, hogy ne zilálják szét az előre nem kalkulálható, váratlan problémákból gerjedő konfliktusok az egyetem belső világát. Sok diplomáciára, nagy-nagy türelemre, olykor komoly önmegtartóztatásra lesz szükség ahhoz, hogy nyugodt belső légkörben születhesenek meg a mélyebb, immár a képzés rendszerét is magában foglaló átalakulás koncepciói. Óriási a felelősség akár a képesítési követelmények meghatározásában, a rugalmas képzési struktúrák alapelveinek kimunkálásában, a kreditrendszer gyakorlatba ültetésében, a tanárképzési rendszer működtetésében, hogy csak néhány alapproblémára utaljak, hogy a káoszt elkerülhessük, vigyáznunk kell arra, hogy ami jó és működőképes, azt ne bénítsuk meg idejekorán, még mielőtt biztos körvonalak-

ban áznánk a megvalósítandó és gyakorlatba átültethető újat. Nyilvánvalóan szükség van az integrációs folyamat ütemezésére, az egységesítés központi elemeinek világos meghatározására, a stabil szervezeti feltételek mielőbbi kialakítására, hogy az egyetemi élet (oktatás, kutatás) folyamatos és zavarmentes működése fenntartható legyen, miközben a felsőoktatást szolgáló valódi, tartalmi korszerűsödést eredményező elgondolások kiérlelődnek s biztos alapokon kivitelezhetőekké lesznek.

– Mit gondol hogyan lehet ezt a beilleszkedést konkrét intézkedésekkel segíteni?

Az átalakulás eredményessége bizonyos fokig az itt végző hallgatók elhelyezkedési esélyeiben lesz lemérhető. A felelősség azonban kétoldalú. Az intézménynek a diplomakiadás terén igazodnia kell a társadalmi, munkaerőpiaci igényekhez, ugyanakkor vonzerőt kell gyakorolnia a középiskolások felé, hogy sok jelentkezőből – s közöttük is a legjobbakból válogathasson. Ehhez a hallgatói életkeretek komfortja terén is minél többet kell kínálnia az egyetemnek; ilyenformán ebben a tekintetben stratégiai érdekből sem mutatkozhat közömbösnek, vagy hanyagolhatja el a szükséges fejlesztéseket. De ha már van egy hatékony, a képzés sokféleségét rugalmas hozzáférhetőségben kínálni tudó intézményünk – s remélhetőleg ebben az irányban fogunk haladni –, akkor eljutunk

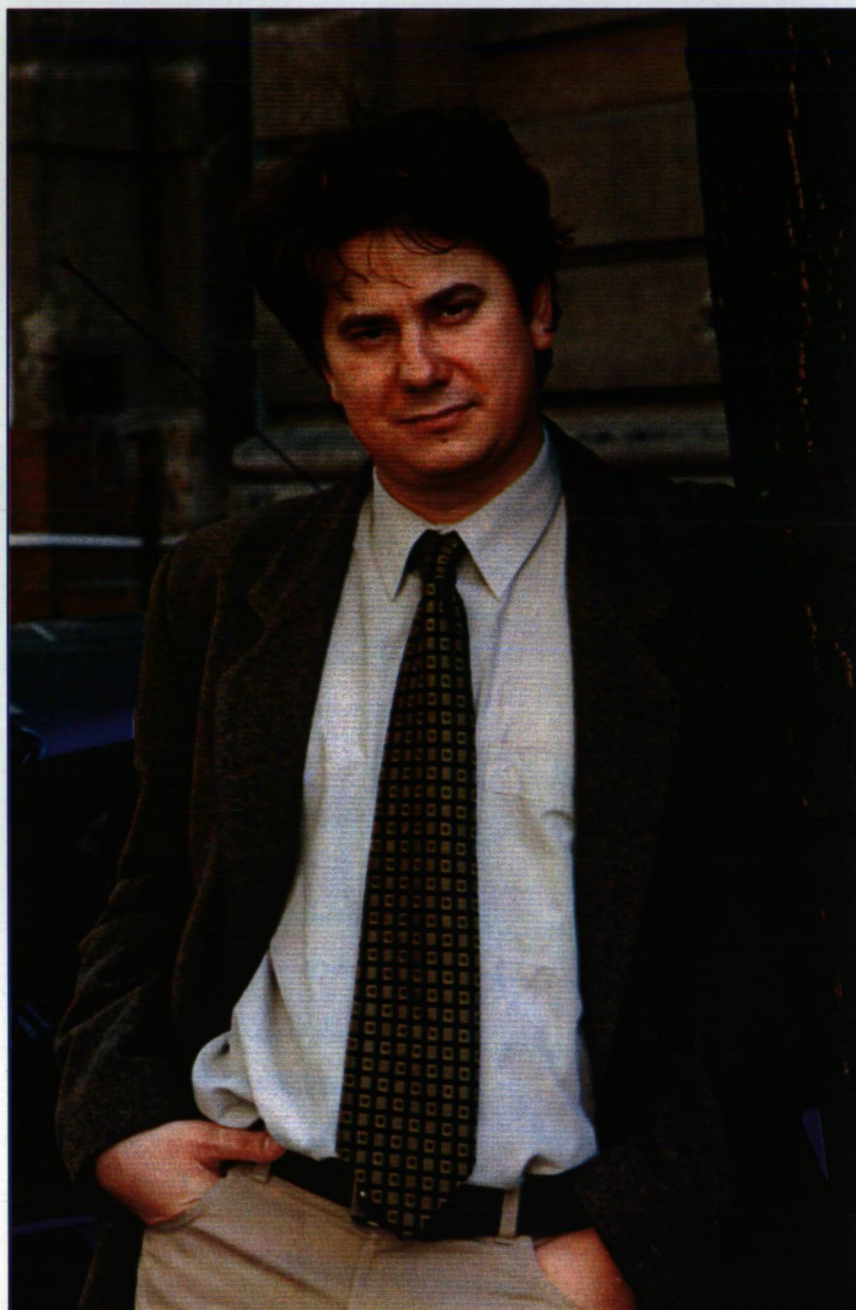

az egyes hallgatók felelősségéhez, akiknek az igényességén, érdekelttségén, hozzáállásán ugyancsak nagyon sok múlik, ha a diplomák tudásfedezetéről, értékéről, kaposságáról, avagy végeredményben a társadalmi beilleszkedés könnyebbedéséről beszélünk. Nincs az az integrált egyetem, ahol a tudomány csak

úgy magától, tölcserből kerül a fejekbe, s mert a rugalmasság az utak sokféleségét kínálja, nyílnak esetleg (munka)kerülő utak is, amelyek azonban hosszú távon nem babérokhoz, hanem rosszul képzettséghez és állástalansághoz vezetnek. Tehát az integráció felfogható mint közös érdek, mint valami nagy közös

esély a könnyebb boldogulásra, de ezzel az eséllyel tudni kell élni, mert ha másokkal szemben nem nyerőként ragadjuk meg a kínálkozó esélyt, akkor mindkét oldalon nagyon könnyen igen sokat is lehet veszíteni rajta. Ennyiben látom tehát közösnek a felelősséget.

„Fokozott segítségnyújtást várnak tőlünk”

Az integráció diáklétet érintő oldalai közül egyik legfontosabb a Hallgatói Önkormányzatok kérdésköre. Az 1993-as felsőoktatási törvény által hivatalossá lett mozgalom mai irodáiban több ezer hallgató ügyével-bajával foglalkoznak választott tisztségviselők. A „hökösök” napi munkájának legjavát a hallgatótársaknak adható anyagi támogatások megítélése és iratkezelése jelenti, az ösztöndíjak és szociális segélyek mellett azonban az általuk indított szolgáltatásokon (pszichodráma, diákcentrum, grafológia, önmenedzselés-tréning, fénymásolók, hallgatói boltok, állásbörzék) keresztül tanulmányi, illetve életvitel-tanácsadást is nyújtanak. Mindez része a hallgatói mozgalom szegedi sikerstorijának. Idevonnva az egyetemi-főiskolai kulturális és sportélet szervezését, támogatását, továbbá az országos hírű klubok működtetését, illetve felügyeletét egy kérdés fogalmazódhat meg: Mi marad ebből az egységes egyetemben? Jancsák Csabát, az SzFSz HÖK elnökét kértük a válaszadásra.

– A Felsőoktatási Szövetség HÖK elnökeként milyennek látod a jövőt?

A távoli jövőt áttekinthetőnek és hallgatóközpontúnak látom. Azok a célok, amelyeket az integráció kezdetekor hallgatói ol-